

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclu de studii	Licență – an univ. 2024-2025
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie ortodoxă pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Istoria și spiritualitatea Bizanțului II</i> <i>History and spirituality of Byzantium II</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. pr. Marcel Cojocaru						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. pr. Marcel Cojocaru						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	Ob

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					8.5
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					20.5
3.8 Total ore pe semestru					62.5
3.9 Numărul de credite					2.5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	- Parcurgerea, în prealabil, a disciplinelor istorice și biblice
4.2 De competențe	Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea limbajului teologic, specific disciplinelor istorice

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența la orele de seminar

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic</p> <p>CP2. Enunțarea corectă a doctrinei Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii</p> <p>CP3. Analiza și interpretarea textelor religioase, a datelor privind istoria Bisericii și istoria religiilor, în contextul determinat de nevoia de dialog</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Stabilirea de politici organizaționale și de relații cu comunitățile locale, promovarea dialogului în cadrul societății și medierea conflictelor</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierarhice, respectând principiile de credință religioasă</p> <p>CT3. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Transmiterea cunoștințelor de bază privitoare la istoria literaturii vechi creștine și a Istoriei Imperiului Bizantin și însușirea acestor cunoștințe de către studenți spre o viitoare utilizare a informațiilor în scopuri didactice, liturgice, omiletice, catehetice, misionare, etc.
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea istoricului disciplinei, a conceptelor, curentelor și noțiunilor specifice istoriei literaturii vechi creștine și istoriei Imperiului Bizantin, dintr-o perspectivă istorică, stilistică și doctrinară....

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	- Dinastia macedoneană. Apogeul Imperiului Bizantin. Vasile I Macedoneanul. Leon al VI-lea Filosoful.	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx*
2.	- Dinastia macedoneană. Relațiile cu bulgarii. Regența bizantină. Constantin al VII-lea Porfirogenetul.	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
3.	-Dinastia macedoneană. Roman al II-lea. Nichifor Focas. Ioan Tzimiskes.	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
4.	-Vasile al II-lea Macedoneanul. Creștinarea rușilor. Constantin al IX-lea Monomahul. Marea schismă.	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
5.	-Dinastia Comnenilor. Cruciadele	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
6.	-Cruciada a IV-a. Formațiunile statale de după Cruciada a IV-a.	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
7.	- Recucerirea Constantinopolului. Dinastia Paleologilor.	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
8.	-Ioan al V-lea Paleologul. Ioan al VI-lea Cantacuzino. Isihasmul.	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
9.	-Manuil al II-lea Paleologul. Bătălia de la Ankara și urmările ei. Ioan al VIII-lea Paleologul. Sinodul de la Ferrara-Florența	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
10.	-Mahomed al II-lea și Căderea Constantinopolului	-expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
11.	-Moștenirea bizantină în spațiul românesc. - Domnia. Fastul aulic. Norma de drept – Pravile. Tabloul votiv.	-expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
12.	-Moștenirea bizantină în spațiul românesc. Arhitectura și arta de factură bizantină	-expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
13.	-Moștenirea bizantină în Ortodoxie. Rânduiele liturgice.	-expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx

14.	-Consolidarea informațiilor în perspectiva examinării.	- expunere, dialog, interacțiune	- utilizarea ilustrativă a suportului în format ppt/pptx
Bibliografie:			
[1]. Emilian Popesu, <i>Curs de Bizantinoologie</i> , vol. I, (https://teopi.wordpress.com/wp-content/uploads/2013/03/volumul-i.pdf)			
[2]. A.A. Vasileiv, <i>Istoria Imperiului Bizantin</i> , Polirom, Iași, 2010. (BDSI: 281/V34, III-17611; BCU: III-301784, III-305251, III-174573)			
[3]. Michael Kaplan, <i>Bizanț</i> , Editura Nemira, București, 2010. (BDSI: II-26952TI, II-29937TI, II-29938S; BCU: II-434903, II-413504)			
* Suportul de curs va fi transmis studentilor prin e-mail.			

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1	-Viața din Constantinopol în secolul al VIII-lea.	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora – Dominique Barbe, <i>Irina, Împăratul Bizanțului</i> , Editura Nemira, București, 2013. BDSI: II-32685; BCU: III-311369, III-319940
2	- Vasile I Macedoneanul, <i>Învățăturile către fiul Leon</i> , (Chipul creștin al împăratului)	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora – Vasile Macedonenanul Împăratul Bizanțului, <i>Învățăturile către fiul său, Leon cel Înțelept, Împăratul Bizanțului</i> , Editura Basilica, București, 2010. BDSI: II-26617 TS; BCU: II-417854
3	-Misiunile fraților Metodiu și Chiril	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Arhimandrit Serafim Alexiev, <i>Sfântul Constantin-Chiril Filosoful</i> , Editura Sofia, București, 2024
4	-Viața morală în Bizanț în secolul al IX-lea.	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Photios al Constantinopolului– <i>Sentințe morale</i> , Editura Polirom, Iași, 2022. BDSI: II-38446, II-29731S; BCU: II-50847
5	-Constantin Porfirogenetul, <i>Carte de învățătură către fiul său Romanos</i>	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Constantin Porfirogenetul, <i>Carte de învățătură către fiul său Romanos</i> , Editura Academiei RSR, București, 1971. BDSI: III-14816 SI; BCU: III-225797, III-102546, III-110983.
6	-Michael Psellos – <i>Cronografia, un veac de istorie bizantină</i> (Împărăteasa Zoe și Teodora, Nepoatele lui Vasile II Macedoneanul)	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Michael Psellos – <i>Cronografia, un veac de istorie bizantină</i> , Editura Polirom, Iași, 1998. BDSI: III-5201 TI, III- 5203 S, 281/P97; BCU: III-250035, III-251388, III-250036.
7	-Nichita (Niceta) Choniates, <i>Istoria</i> (Informații despre vlahi și siciți)	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Nichita (Niceta) Choniates, <i>Istoria în Fontes historiae daco-romanae</i> , III, Editura Academiei RSR, București, 1975. BCU: IV-24254, IV-24231
8	-Ducas, <i>Istoria turco-bizantină</i> , (Prezetare generală.Sinodul Ferrara-Florența)	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Ducas, <i>Istoria turco-bizantină</i> , Editura Academiei RPR, București, 1958; BDSI: III-11356 TI; BCU: IV-15318, IV-15485.
9	-Laonic Chalcocondil, <i>Expuneri istorice</i> , (Ultimele clipe ale Constantinopolului. Context politic universal)	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Laonic Chalcocondil, <i>Expuneri istorice</i> , Editura Academiei RPR, București, 1958. BDSI: III-6758 S; BCU: III-1942, III-225677, IV-21243, IV-21263.
10	-Viața social-politică în Bizanț	- expunere și dialog pe marginea	- 1 ora – Charles Diehl, <i>Marile probleme ale istoriei bizantine. Figuri bizantine</i> , vol. I,

		lecturilor obligatorii	Editura pentru literatură, București, 1969. BDSI: I-3759 S; BCU: I-45098.
11	-Viața religioasă în Bizanț	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Charles Diehl, <i>Marile probleme ale istoriei bizantine. Figuri bizantine</i> , vol. I, Editura pentru literatură, București, 1969. BDSI: I-3759 S; BCU: I-45098..
12	-Steven Runciman – <i>Teocrația bizantină</i> (Prezentare generală; Călugării și poporul, opoziție față de palat și ierarhie)	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Steven Runciman – <i>Teocrația bizantină</i> , Nemira, București, 2012., BDSI: 281/R92, II-29943 S; BCU: II-101903.
13	-Literatura și arta în Bizanț	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora - Charles Diehl, <i>Marile probleme ale istoriei bizantine. Figuri bizantine</i> , vol. I, Editura pentru literatură, București, 1969. BDSI: I-3759 S; BCU: I-45098.
14	-Dreptul ctitoricesc român în relație cu cel bizantin	- expunere și dialog pe marginea lecturilor obligatorii	- 1 ora – Vasile Munteanu, <i>Bizanțul și românii</i> , Editura Trinitas, Iași, 2005. BDSI: 271/M95, 28195/M95, II-22240 S; BCU: II-371521, II-381843.
Bibliografie: Supra.			

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă și în alte facultăți cu secții similare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	- Prezenta la curs	- Examen scris	- 70%
10.5 Seminar / Laborator	- Prezenta și lucrare de seminar	-	- 30%
10.6 Standard minim de performanță			
Înșușirea minimă (concepte generale, fundamentale) a materiei în vederea obținerii notei 5 (cinci) și a numărului de credite aferente.			

Data completării,
30.09.2024

Titular de curs,
Dr. pr. Marcel Cojocaru

Titular de seminar,
Dr. pr. Marcel Cojocaru

Data avizării în departament,
05.10.2024

Director de departament,
Conf.univ.dr.pr. Emilian-Iustinian ROMAN